

'Gedeputeerde gaf verkeerde uitleg over windmolens'

ARNHEM - Er is politieke onrust ontstaan over een besluit van Provinciale Staten over windmolens. Volgens vijf fracties in de Staten geeft gedeputeerde Annemieke Traag een verkeerde uitleg aan dat besluit. Ze vragen om opheldering en willen dat Traag haar fout herstelt.

In de vergadering van 12 november bepaalden de Staten dat windmolens er in Gelderland alleen komen als er draagvlak bestaat bij de betrokken gemeenteraden. Die eis geldt voor alle plannen.

De provincie verstuurde een week later echter een brief aan de gemeente Oldebroek, op de Veluwe. Daarin schreef de provincie dat het besluit van de Staten alleen betrekking had op plannen waarvoor de provincie een Inpassingsplan maakt. Dat betekent dat de provincie het werk van een gemeente overneemt. Dat was in Oldebroek niet het geval. Daarom zou de eis van draagvlak in de gemeente hier niet gelden. Deze opvatting is door gedeputeerde Traag ook toegelicht in een gesprek met wethouders.

Chris van den Bos (VVD) is hoogst verbaasd over deze gang van zaken. Hij zegt dat er geen misverstand kan bestaan over wat de Staten hebben besloten. „Het gaat om alle plannen. Ik heb het donkerbruine vermoeden dat men in het provinciehuis niet blij was met het besluit. Maar het ligt er en moet worden uitgevoerd. De tekst is helder.”

In die tekst, die op initiatief van Van den Bos is aangenomen, wordt gesproken van 'betrokken gemeenteraden'. Dat betekent dat, als windmolens bij de gemeentegrens gepland worden, ook de buurgemeente ermee moet instemmen. Dat speelt op de Veluwe, maar ook in Arnhem dat molens wil plaatsen tegen de grens met Westervoort aan. En in Nijmegen, dat windmolens tegen de grens met Overbetuwe wil neerzetten.

De vijf fracties (VVD, CDA, SGP, 50PLUS en Groep Wullink) willen opheldering van Gedeputeerde Staten. Gedeputeerde Traag wil nu haar kijk op de zaak niet geven. Ze laat weten niet vooruit te willen lopen op het debat met Provinciale Staten. Daarvoor komt ze nog wel met een Statenbrief, waarin ze haar opvatting uiteenzet.

Van den Bos erkent dat het voor de provincie door het besluit van de Staten lastiger wordt 230,5 megawatt aan windenergie in 2020 te halen. Dat doel is afgesproken met minister Kamp. Maar volgens Van den Bos is er nog voldoende tijd om dat te halen, met draagvlak in de gemeenten.

► **Gedeputeerde wil vooruitlopend op het debat niet op de kwestie ingaan. Er komt wel een Statenbrief**

Helse pijn dementen komt door vaatfalen

AMSTERDAM - De extreem heftige reacties op de geringste aanraking of beweging bij dementiepatiënten, zijn vaak het gevolg van ernstige vaatproblemen. Door een daardoor veroorzaakte verstoring van het pijnsysteem in de hersenen, kan een aai of het neerzetten op een stoel, helse pijnen veroorzaken.

Dat concludeert de onderzoeksgroep van neuropsycholoog Erik Scherder van het VU medisch centrum.

De resultaten van hun jarenlange onderzoek worden begin 2015 gepubliceerd in het wetenschappelijk tijdschrift Pain Medicine. Volgens hoogleraar Scherder is het resultaat een internationale doorbraak in het dementie-onderzoek.

„Voor de bejegening van ouderen met dementie door verzorgend en verplegend personeel en mantelzorgers, is dit van groot belang. We zullen hen anders moeten gaan benaderen”, aldus Scherder.

Irma-pasje waakt

Op de Radboud Universiteit in Nijmegen werd een pasje ontwikkeld dat niet meer weggeeft dan nodig.

door **Jacqueline van Ginneken**

NIJMEGEN - Privacy, dat wordt straks commercieel interessant. Dat denkt Bart Jacobs, de Nijmeegse professor digitale beveiliging van de Radboud Universiteit. En daarom zijn KPN en Surfnet geïnteresseerd in het Nijmeegse pasje dat Irma is genoemd. De expert in computerbeveiliging, vooral bekend door het kraken van de ov-chipkaart, heeft het samen met zijn vakgroep ontworpen.

Irma, afkorting voor *I Reveal My Attributes*, onthult niet alle gegevens van een persoon. De Nijmeegse techniek kan privacy-gegevens afschermen toont niet meer informatie dan op een bepaald moment op een bepaalde plek nodig is. Bijvoorbeeld of de houder ervan oud genoeg is om bier te kopen in een supermarkt. Het werkt heel simpel.

Jacobs haalt zijn Irma-pasje tevoorschijn. Erop staan zijn gegevens: naam, adres, woonplaats, geboortedatum, bankrekeningnummer, BSN, toegangscode om in te loggen op het universitaire netwerk en nog veel meer.

Is de houder van dit pasje 18 jaar, willen we weten. Jacobs houdt het kaartje tegen zijn mobiele telefoon dat de gegevens kan uitlezen. En daar verschijnt een groen vinkje: correct. Niet: dit is zijn geboortedatum, zijn adres, zijn woonplaats.

KPN wil het Nijmeegse pasje als proef integreren in de simkaart in de mobiele telefoon. Nu zullen veel mensen er niet van wakker liggen. Wat geeft het nou om je ID-kaart te laten zien als je een biertje wilt bestellen? „Ik heb niets te verbergen”, is dan vaak de reactie.

Jacobs gelooft dat niet. „Dan zeg ik: oké, wat is je pincode? En wat zeg je als een vreemde vraagt: ‘Wanneer heb je voor het laatst gemasturbeerd?’ Iedereen heeft dingen te verbergen. Een samenleving die dat niet respecteert, dat is foute boel.”

Bart Jacobs hecht zelf heel erg aan

■ Irma, het pasje dat Bart Jacobs met zijn vakgroep ontwikkelde, kan onder meer met een smartphone worden uitgelezen. foto Bert Beelen

zijn privacy. Hij heeft weliswaar een Twitter-account – nul tweets en geen volgers – maar dat is om te voorkomen dat iemand anders onder zijn naam gaat twitteren. Zijn LinkedIn-account – nul connecties – gebruikt hij alleen om gegevens van anderen te bekijken. WhatsApp doet hij niet. „Heb je weleens de voorwaarden gelezen? Ze nemen je hele adres-

senbestand. Mijn kinderen vinden het erg dat ik geen WhatsApp heb. Moeten ze me een sms'je sturen, dat kost geld.” Maar los van ideologische motieven heeft Bart Jacobs andere redenen om de privacy te beschermen.

„Weleens gehoord van identiteitsdiefstal? Het zal je maar gebeuren: boze mensen die betaald hebben voor spulletjes maar de goederen nooit hebben gekregen. Spulletjes die iemand anders onder jouw naam op Marktplaats heeft aangeboden. Fraudeurs die je identiteit misbruiken om geld te lenen of pakketjes op internet te bestellen.”

Nóg een reden om te waken over digitale privacy: prijsdifferentiatie. „Als je op een Apple-computer googelt naar hotels of reizen, krijg je soms duurdere aanbiedingen. Vaak is er een profiel van jou als gebruiker, gebaseerd op ken-

“ **Mijn kinderen vinden het erg dat ik geen WhatsApp heb. Moeten ze me een sms'je sturen**

Bart Jacobs, professor RU

Idee voor beeldschermen bij spoorwegovergangen

door **Menno Pols**

WIJCHEN - Automobilisten die in Wijchen wachten voor gesloten spoorbomen, hoeven zich binnenkort wellicht niet meer te vervelen.

De plaatselijke VVD heeft het idee gelanceerd om beeldschermen bij de overgangen te plaatsen. Daarop zou, als de spoorbomen dicht zijn, reclame en informatie kunnen worden getoond. Het zou voor het eerst in Neder-

land zijn dat dergelijke schermen bij spoorwegovergangen komen. Het is de bedoeling dat een commerciële partij de schermen plaatst en exploiteert, met de inkomsten van de getoonde reclame.

Het idee is afkomstig van VVD-fractielid Roel Boumans. „Bij tankstations heb je tegenwoordig schermen waarop reclamefilmmpjes en aanbiedingen worden getoond. Ik zag dat en dacht: dat is iets voor langs het spoor in

Wijchen.” Het dorp, met ruim 30.000 inwoners, wordt doorsneden door de drukke intercitylijn Nijmegen-Den Bosch. Er zijn in Wijchen alleen gelijkvloerse spoorkruisingen, dus de bomen zitten vaak dicht. Boumans: „Op de schermen zou ook informatie kunnen verschijnen over stremmingen op het spoor of files. En misschien ook regionaal nieuws en sportuitslagen.”

In Wijchen is het de afgelopen jaren herhaaldelijk voorgekomen

dat alle spoorbomen urenlang dichtzaten door een storing of calamiteit. „Je kunt dan op de schermen aangeven wat de oorzaak is van de storing en wat de omleidingsroutes zijn.”

Wethouder Paul Loermans is positief over het idee. „Een voorwaarde voor ons is wel dat de schermen op zwart gaan zodra de bomen weer open zijn. Dan moet het verkeer oversteken en moet er geen aandachtstrekker naast de overgang zijn.”

Woordvoerder Jouke Schaafsma van ProRail noemt het plan 'interessant'. „Een tunnel onder het spoor zou natuurlijk het beste zijn, maar dat is ook de duurste oplossing. Zolang die tunnel er nog niet is, moedigen wij alle ideeën aan die de overgangen veiliger maken. Als de schermen er staan zijn mensen wellicht minder geneigd tussen de gesloten spoorbomen over te steken als het wachten lang duurt.” Het idee wordt nu verder uitgewerkt.